

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål J

Hvad vil ministeren gøre for at hjælpe forbrugerne med at undgå legetøj med skadelig kemi, som det bl.a. er set i sager om bolde, squishies og slim med farlige kemikalier?

Samrådsspørgsmål K

Er ministeren tilfreds med de sanktionsmuligheder, som findes i dag, når virksomheder overtræder reglerne om kemi i legetøj, og mener ministeren, at der er tilstrækkelig kontrol med virksomhedernes efterlevelse af reglerne på området?

Samrådsspørgsmål L

Er ministeren enig med Forbrugerrådet Tænk Kemi, som gerne ser, at der bliver indført mærkning på legetøj, så forbrugerne nemmere kan se hvad produktet indeholder, eksempelvis som på kosmetiske produkter?

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

Svar

1. Indledning

Jeg vil gerne indlede med at understrege, at det står meget højt på min dagsorden, at det legetøj, der sælges, er sikkert for vores børn. Der har på det seneste været alt for mange sager om legetøj, der ikke overholder reglerne og nu senest legetøjsslim. Det er vigtigt for mig, at det har konsekvenser, når vi ser, at der er nogle, som ikke overholder reglerne.

I kemiaftalen fra 2017, som blev indgået med alle Folketingets partier, fremgår det, at Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion skal have særligt fokus på produkter til børn og unge. Med aftalen er der øremærket midler til kontrol af bl.a. legetøj og til undersøgelser af om legetøj indeholder stoffer, der bør reguleres.

Der er kemi i legetøj, det kan vi ikke komme uden om, men vi er helt enige i, at det legetøj, der sælges, selvfølgelig skal være sikkert for vores børn.

”Det talte ord gælder”

2. Hjælp til forbrugere

Jeg kan godt forstå, hvis man den seneste tid er blevet bekymret for, om det legetøj, der er på hylderne, er sikkert. Derfor er det også vigtigt for mig at understrege, at det heldigvis er sjældent, at kontrollen finder ulovligt legetøj, der udgør en risiko, selv om man godt kan få et andet indtryk med de seneste mange sager.

Som forbruger skal man føle sig tryk, når man køber legetøj og andre produkter. Man skal kunne stole på, at det legetøj, der sælges i Danmark, er sikkert for børnene og ikke indeholder eller afgiver kemiske stoffer, der kan medføre en risiko.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at det er de erhvervsdrivendes ansvar, at det legetøj, de sætter på markedet, er sikkert og overholder gældende grænseværdier.

Generelt vil jeg mene, at medlemmerne af Legebranchen har godt styr på reglerne, men det er ikke nok, at Legebranchens medlemmer har

”Det talte ord gælder”

styr på reglerne. Alle, der sælger legetøj, skal have styr på legetøjsreglerne. Det er derfor vigtigt, at vi får løftet niveauet hos dem, som ikke har styr på reglerne, og jeg har derfor iværksat en række initiativer.

Vi har sammen med Legebranchen, Miljøstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen aftalt, at vi i fællesskab skal udarbejde informationsmateriale til legetøjsvirksomheder om, hvordan man laver en sikkerhedsvurdering, og hvilke ting man skal være opmærksom på og spørge ind til, når man er importør eller forhandler. En del af dette arbejde er også at få materialet ud til virksomheder, der ikke er medlemmer af Legebranchen, så de får nemmere tilgang til viden og dermed lettere ved at overholde reglerne.

Den 12. november afholder vi en informationsdag om legetøj i samarbejde med Legebranchen og Sikkerhedsstyrelsen, hvor temaet netop er, hvilken dokumentation der skal følge legetøjet,

”Det talte ord gælder”

for at vise at kravene er opfyldt, så sikkerheden er i orden.

Herudover bliver vi nødt til at være på forkant for at undgå en ny squishysag, særligt i forhold til nye legetøjsprodukter, hvor der kan være problemer, som man endnu ikke har kunnet taget højde for via lovgivningen. Vi har derfor aftalt at have en tæt dialog med Legebranchen og Sikkerhedsstyrelsen om nye legetøjstendenser, så vi åbent kan diskutere eventuelle udfordringer, der kan være for nye legetøjsprodukter med stor efterspørgsel.

Hvis man som forbruger alligevel savner nogle gode råd, så man kan føle sig ekstra tryk, så har Miljøstyrelsen de seneste år offentliggjort mange gode kampagner med råd om legetøj og andre produkter til børn.

Miljøstyrelsen opdaterer løbende sin hjemmeside og har også gode råd om nye tendenser indenfor legetøj, og hvordan man kan forholde sig fornuftigt til disse. Miljøstyrelsen har for

”Det talte ord gælder”

eksempel gode råd om hjemmelavet slim, som har været meget populært. Grunden til, at Miljøstyrelsen igangsatte projektet med at undersøge squishies var blandt andet for at kunne give gode råd om denne legetøjsmode.

Jeg mener derfor, at der er solid information til forbrugerne om legetøj.

3. Sanktionsmuligheder og kontrol

Som jeg har sagt tidligere, vil jeg ikke acceptere, at der sælges legetøj, der udgør en risiko for børnene, uden at det har konsekvenser.

Folketingets partier har allerede i kemiaftalen fra 2017 aftalt, at den eksisterende sanktionspraksis skal evalueres med henblik på, om der er behov for skærpede sanktioner - for eksempel ved gentagne overtrædelser.

Derudover er vi ved at se på nye mulige tiltag.

Som det er i dag, kan virksomhederne kun straffes, hvis de bevidst overtræder

”Det talte ord gælder”

legetøjsreglerne. Dvs. producenten skal have vidst, at det legetøj, som han bringer på markedet, udgør en risiko. Det er en vanskelig bevisbyrde at løfte for tilsynsmyndigheden, og her mener jeg ikke, at lovgivning er skrap nok.

Jeg ønsker altså, at der slås hårdere ned overfor dem, som ikke overholder reglerne. Det er ligegyldigt om de overtræder reglerne med vilje eller fordi de ikke kender dem. Det handler om vores børns sikkerhed og sundhed. Det er Erhvervsministeriets regler, som skal ændres, og jeg er rigtig glad for at kunne fortælle jer, at erhvervsministeren og jeg er blevet enige om at ændre straffestemmelsen, så man nemmere kan blive straffet, når legetøj, der bringes i omsætning, ikke lever op til de væsentlige sikkerhedskrav. Det betyder, at reglerne ændres, så man i stedet kan blive straffet, når man handler uagtsomt, og ikke kun når der handles forsætligt. Det er en stor forbedring af reglerne.

Kontrol er vigtigt. Det er vi enige om. Men når vi taler om kontrol, så er det vigtigt at huske på, at

”Det talte ord gælder”

vi ikke har et godkendelsessystem som mange forbrugere tror. Det er virksomhedernes ansvar, at legetøj og alle andre produkter, de sætter på markedet, er sikre. Vi skal kontrollere, men vi kan ikke kontrollere alt.

Vi har i mange år haft stor fokus på kontrol af produkter til børn herunder også legetøj. I perioden 2013-16 blev der afsat 20 mio. kr. til at sikre børn og unge mod skadelig og unødvendig kemi. Her kan jeg bl.a. nævne, at Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion var ude og kontrollere balloner flere gange, fordi der ved første kontrol var mange overtrædelser.

Kontrollen blev gentaget tre gange på grund af de mange overtrædelser og antallet af overtrædelser faldt fra knap 60 % til 20 % på to år. 20 % lyder af meget, og vi er selvfølgelig ikke helt i mål. Heldigvis var det kun én ud af alle de balloner, der blev kontrolleret over de tre kampagner, der udgjorde en risiko.

”Det talte ord gælder”

Siden 2013 har Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion kontrolleret 287 legetøjsprodukter. Hertil kommer indberetninger fra for eksempel forbrugere og virksomheder, samt 61 legetøjsprodukter som i dette øjeblik bliver analyseret for indhold af de blødgørende ftalater.

Legetøj bliver altså kontrolleret, og der er særlig fokus på legetøj og kemikalier, hvor vi tidligere har set mange overtrædelser. Den indsats vil fortsætte, og jeg går ud fra, vi er enige om omfanget af kontrollen, da kontrollen finansieres via den fælles Kemiindsats 2018-21, som vi alle blev enige om i november sidste år.

4. Mærkningsordning

Der er nogle, som mener, at alle kemikalier i legetøj skal mærkes på legetøjet med en varedeklaration. Det har jeg vanskeligt ved at se for mig.

For det første er reglerne for legetøj totalharmoniserede i EU. Det betyder, at

”Det talte ord gælder”

medlemsstaterne som udgangspunkt er afskåret fra at udstede nationale regler på området, og dermed også fra at indføre varedeklaration eller mærkning for legetøj.

For det andet skal legetøj og andre produkter, som sælges være sikre og lovlige. Man skal ikke som forældre være den lille kemiker for at kunne handle sikkert legetøj. For, at mærkning af kemi i legetøj skal virke, så forudsætter det, at forældrene har grundig viden om kemi.

Det kan man hverken forlange eller forvente.

At legetøj indeholder farlige kemikalier er ikke lig med, at legetøjet udgør en risiko for børnene. Stofferne skal afgives, før det er et problem. Det vil ikke fremgå af en mærkning. Hvis nogle stoffer viser sig at udgøre et problem, må de slet ikke være i legetøjet. Her nytter en mærkning altså heller ikke noget.

Der er ikke noget problem, hvis producenter og importører overholder loven. Vi skal derfor sørge

”Det talte ord gælder”

for, at produkter på markedet er lovlige i stedet for at mærke dem.

Det er branchens ansvar at sørge for, at legetøjet på hylderne er sikkert. Ansvarret skal ikke lægges over på forældrene.

Afslutning

Afslutningsvist så vil jeg gerne igen understrege, at det er virksomhedernes ansvar, at de produkter, de sætter på markedet, er sikre og ikke er farlige for børn.

Derfor er jeg først og fremmest ved at finde en løsning, så det har konsekvenser, når man ikke overholder reglerne. Konsekvenser, som ikke blot er, at produkterne selvfølgelig skal væk fra hylderne.

Når det er sagt, vil jeg selvfølgelig gerne hjælpe de virksomheder, som gerne vil overholde reglerne, men som kan have svært ved at navigere i de forskellige krav. Derfor skal der i samarbejde med branchen udarbejdes et

”Det talte ord gælder”

informationsmateriale, så der er nem tilgang til reglerne på en måde, der er nemmere at forstå, end når man læser en lovtekst.

Der er altså mange gode initiativer i gang, som skal hjælpe hen imod mere sikkert legetøj.